

III. ULUSLARARASI AHİLİK SEMPOZYUMU

XIII. Yüzyıla Kadar Türk ve İslam Dünyasında Ahiliğin Temelleri

SEMPOZYUM PROGRAMI

1. GÜN

5 EKİM 2017 PERŞEMBE

SALON

A.E.Ü. FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ AHİ EVRAN KONFERANS SALONU KIRŞEHİR/TÜRKİYE

10:30

AÇILIŞ VE PROTOKOL KONUŞMALARI

11:30-12:40	1. OTURUM (AHİ EVRAN KONFERANS SALONU)	İSLAMİYET ÖNCESİ FETA VE FÜTÜVVET ANLAYIŞI
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Ali TORUN	
11:30-11:45	Prof. Dr. İbrahim YILMAZ	Eski Arap Şiirlerinde Fütüvvet Kavramı
11:45-12:00	Prof. Dr. Mehmet ŞEKER	Alplıktan Fütüvvete/Fütüvvetten Ahiliğe
12:00-12:15	Prof. Dr. İhsan Al-DEEK	İslamiyet Öncesi ve İslami Dönemlerde Fütüvvet
12:15-12:30	Doç. Adil ŞEN	Ahilikteki Ahlaki Kaidelerin İslam Öncesi Arabistan Yarımadasındaki Temellerine Bir Bakış
12:30-12:40	GENEL TARTIŞMA	
13:00-14:00	1. Gün Öğle Yemeği	
14:00-15:10	2. OTURUM (AHİ EVRAN KONFERANS SALONU)	FÜTÜVVETİN VE AHİLİĞİN KUR'ANI TEMELLERİ-I

OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr.Mikail BAYRAM	
14:00-14:15	Prof. Dr. Zülfikar DURMUŞ	Fütüvvetin Kur'ani Temelleri -Ashab-ı Kehf Bağlamında-
14:15-14:30	Doç. Dr. Fəridə Hicran VƏLİYEVA	Fütüvvet Kavramı
14:30-14:45	Prof. Dr. Hüseyin YAŞAR	Fütüvvetin Kur'ani Temelleri (Sülemî Örneği)
14:45-15:00	Prof. Dr. Mashhour Al Habazi SROUR	The Role of Futuwwa in the Crusades
15:00-15:10	GENEL TARTIŞMA	
	ARA (15 dk.)	
14:00-15:10	3. OTURUM (YUNUS EMRE KONFERANS SALONU)	FÜTÜVVETİN VE AHİLİĞİN KUR'ANI TEMELLERİ-II
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Mustafa KESKİN	
14:00-14:15	Prof. Dr. Himmet KONUR	Fütüvvet Ehli ve Kadınlar
14:15-14:30	Prof. Dr. İbrahim MARAŞ	Ahiliğin Türk ve İslam Ahlakındaki Temelleri
14:30-14:45	Yrd. Doç. Dr. Muhammed Bahaeddin YÜKSEL	Temel Dinamikleri Açısından Fütüvvet ve Ahiliğin Kur'ani Referansları
14:45-15:00	Öğr. Gör. Naznaz Tawfeq	Irak-Erbil Yöresinde Fütüvvet Kavramı ve Önemi
15:00-15:10	GENEL TARTIŞMA	
	ARA (15 dk.)	
14:00-15:10	4. OTURUM (ÂŞIK PAŞA SALONU)	İSLAMİ DÖNEMDE FÜTÜVVET ANLAYIŞI
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Ahmet TAŞĞIN	

14:00-14:15	Prof. Dr. Rıza SAVAŞ	Ahiliğin Hz. Muhammed Devrindeki Temelleri
14:15-14:30	Yrd. Doç. Dr. Mehmet TÖZLUYURT	Fütüvvetnamelerde Nübüvvet Anlayışı
14:30-14:45	Yrd. Doç. Dr. Fatih GÜZEL	Halife Nasır'dan Önce Fütüvvetin Durumu
14:45-14:55	GENEL TARTIŞMA	
	ARA (15 dk.)	
15:25-16:20	5. OTURUM (AHİ EVRAN KONFERANS SALONU)	HALİFE NÂSİR VE SONRASI FÜTÜVVET TASAVVURU-I
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL	
15:25-15:40	Doç. Dr. İsmail PIRLANTA	Bir Fütüvvet Buyrultusu Işığında Halife Nasır Dönemi Fütüvvet Anlayışı
15:40-15:55	Yrd. Doç. Dr. Ahmet ÇATAK-Arş. Gör. Ahmet VURAL	Halife Nasır ve Şihabettin Ömer Sühreverdî İkilisinin Fütüvvet Teşkilatının Gelişimindeki Rolü
15:55-16:10	Yrd. Doç. Dr. Fatih GÜZEL	Halife Nasır Dönemi Fütüvvet Anlayışı ve Teşkilatı
16:10-16:20	GENEL TARTIŞMA	
	ARA (15 dk.)	
15:25-16:20	6. OTURUM (YUNUS EMRE KONFERANS SALONU)	HALİFE NASİR VE SONRASI FÜTÜVVET TASAVVURU-II
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Hüseyin YAŞAR	
15:25-15:40	Prof. Dr. Nader QASIM	Nasır Dönemi Fütüvveti ve Onun Tarihi Gelişimi: Nücumu'z-Zahire ve Rihlet-i İbn Battuta Modelinde

15:40-15:55	Yrd. Doç. Dr. Fatih TOK	Sülemî'nin Kitabı'l-Fütüvve'sinde Ortaya Koyduğu İnsan-Allah İlişkisinin Ayetlerle Temellendirilmesi
15:55-16:10	Arş. Gör. Muhammed ASLAN-Arş. Gör. Ömer ASLAN	Sülemî'nin Kitâbü'l-Fütüvve Adlı Eserinde Kullandığı Hadisler Hakkında Bir Değerlendirme
16:10-16:20	GENEL TARTIŞMA	
	ARA (15 dk.)	
15:25-16:35	7. OTURUM (ÂŞIK PAŞA SALONU)	FÜTÜVVETNAMELER (ARAPÇA-FARŞÇA-TÜRKÇE) VE FÜTÜVVET KÜLTÜRÜ-I
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Kemal GÖDE	
15:25-15:40	Prof. Dr. Ali TORUN	Türk Edebiyatında Türkçe Fütüvvetnameler Üzerine Değerlendirmeler
15:40-15:55	Prof. Dr. Ahmet TAŞĞIN	Fütüvvetname'nin Hülasası Olarak Şeyh Sâfi Buyruğu: Bir Metnin Sürekliliğinden Koparılıp Boşlukta Bırakılması
15:55-16:10	Doç. Dr. Zivar Hüseyinli BAYLAN	Farsça Yazılmış Ahilik Metinleri: Fütüvvetname ve Risale-i Civanmerdan
16:10-16:25	Doç. Dr. Mustafa HİZMETLİ	Fityanın Öncüsü Olarak Ayyârların IX. Yüzyıl Bağdat'ındaki Faaliyetleri
16:25-16:35	GENEL TARTIŞMA	
	ARA (15 dk.)	
16:50-18:00	8. OTURUM (AHİ EVRAN KONFERANS SALONU)	FÜTÜVVETNAMELER (ARAPÇA-FARŞÇA-TÜRKÇE) VE FÜTÜVVET KÜLTÜRÜ-II
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Zülfikar DURMUŞ	

16:50-17:05	Doç. Dr. Hüseyin AKPINAR	Fütüvvetnamelerde Musiki Kültürü
17:05-17:20	Doç. Dr. Kamil SARITAŞ	Ahlak Felsefesi Açısından Fütüvvetnameler ve Ahilik
17:20-17:35	Doç. Dr. Mohammadamin SHAHJOUEI	Persian Books of Chivalry (Fütüvvetnameler) and Their Moral Messages to Contemporary Human Life
17:35-17:50	Doç. Dr. Kurtuluş Yılmaz GENÇ	Orta Asya'dan Anadolu'ya Ahiliği Etkileyen Temel Dinamikler
17:50-18:00	GENEL TARTIŞMA	
16:50-17:45	9. OTURUM (YUNUS EMRE KONFERANS SALONU)	AHI KÜLTÜRÜNDE TARİHİ ŞAHSİYETLER VE FÜTÜVVET ALGISI-I
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Mustafa DEMİRCİ	
16:50-17:05	Prof. Dr. Mehmet Necmettin BARDAKÇI	VIII. Yüzyılda Bir Müslüman Türk Fetâ: Abdullah İbn Mübârek ve Fütüvvet Anlayışı
17:05-17:20	Doç. Dr. Mustafa GÜNEŞ	Bir Ahi Olarak Ebu Hanife
17:20-17:35	Yrd. Doç. Dr. Ahmet Emin SEYHAN	Ebu'l-Hasan el-Harakânî'nin Fütüvvet Anlayışının Ahilik Değerlerinin Oluşumuna Katkısı
17:35-17:45	GENEL TARTIŞMA	
16:50-17:45	10. OTURUM (ÂŞIK PAŞA SALONU)	AHI KÜLTÜRÜNDE TARİHİ ŞAHSİYETLER VE FÜTÜVVET ALGISI-II
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. İbrahim YILMAZ	

16:50-17:05	Doç. Dr. Naile SÜLEYMANOVA	Rus Şarkiyatçıları'nın Ahilik Hakkındaki Görüşleri
17:05-17:20	Yrd. Doç. Dr. Sema ÖZDEMİR	Muhyiddin İbnü'l-Arabi ve Ekberi Ekolde Bir Ahlak Meselesi Olarak Fütüvvet Kavramı
17:20-17:35	Yrd. Doç. Kader ALTIN	Erzincan'ın İki Önemli Ahi Lideri: Ahi Nizamettin ve Ahi Ayna Bey
17:35-17:45	GENEL TARTIŞMA	

2.GÜN

6 EKİM 2017 CUMA

9:30-10:40	11. OTURUM (AHİ EVRAN KONFERANS SALONU)	ESNAF DESTANLARININ TÜRK KÜLTÜRÜ VE AHİ KÜLTÜRÜNÜN OLUŞUMUNA ETKİLERİ
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Ali ÇELİK	
09:30-09:45	Prof. Dr. İsmet ÇETİN	Ticarette Yergi ve Övgü: Esnaf Destanları Örneği
09:45-10:00	Prof. Dr. Abdülkadir YUVALI	Ahilik Teşkilatı, Yesevi Geleneğinin Devamı Olabilir mi?
10:00-10:15	Yrd.Doç. Dr. Doğan KAYA	Türk Kültüründe Esnaf Destanları
10:15-10:30	Dr. Yaşar KALAFAT	Pir Kültü İtibariyle Ahilik Kurumu
10:30-10:40	GENEL TARTIŞMA	
	ARA (15 dk.)	
9:30-10:25	12. OTURUM (YUNUS EMRE KONFERANS SALONU)	ANADOLU'DA FÜTÜVVET VE AHİLİK
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Kadir ÖZKÖSE	

09:30-09:45	Doç. Dr. Mehmet Ali HACIGÖKMEN	XIII. Yüzyılda Anadolu'da; Fütüvvet Teşkilatının Esnaf Teşkilatı (Ahi Teşkilatı) Haline Dönüşmesini Hazırlayan Faktörler
09:45-10:00	Yrd. Doç. Dr. Rifat İlhan ÇELİK	Anadolu Ahiliğinin Doğuşunda Rol Oynayan Siyasi Etkenler
10:00-10:15	Yrd. Doç. Dr. Mustafa AKKUŞ	Moğol Tahakkümü Döneminde Anadolu Şehirlerinin Korunmasında Ahiler
10:15-10:25	GENEL TARTIŞMA	
	ARA (15 dk.)	
9:30-10:25	13. OTURUM (ÂŞIK PAŞA SALONU)	AHİ EVRAN VE TARİHİ KİŞİLİĞİ
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Ergün LAFLI	
09:30-09:45	Prof. Dr. Ethem CEBECİOĞLU	Hacı Bayram-ı Veli'nin Ahilikle İrtibatı
09:45-10:00	Yrd. Doç. Dr. Sedat KARDAŞ	Ali Nihanî'nin Manzum Hacı Bektaş-ı Veli Velayetnamesi'nde Ahi Evran ile Hacı Bektaş-ı Veli İlişkisi
10:00-10:15	Yrd. Doç. Dr. İsmail BİLGİLİ	Ahi Evran'ın "El-Letâifu'l-Gıyasiyye" Eserinin Değerlendirmesi
10:15-10:25	GENEL TARTIŞMA	
	ARA (15 dk.)	
10:55-12:05	14. OTURUM (AHİ EVRAN KONFERANS SALONU)	DİNÎ EKOLLER VE AHİLİK-I
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Saffet SARIKAYA	

10:55-11:10	Prof. Dr. Muhittin ELİAÇIK	Fütüvvetnamelerde Şia/İmamiye Tesirleri
11:10-11:25	Prof. Dr. Kadir ÖZKÖSE	Tasavvuf Dönemi Mekteplerinden Nişabur Ekolünün Fütüvvet Anlayışı
11:25-11:40	Yrd. Doç. Dr. Hasan TÜRKMEN	Fütüvvetnamelerdeki Hanefî-Mâturîdî Etkiler - Şefaât Örneği Üzerinden-
11:40-11:55	Yrd. Doç. Dr. Öncel DEMİRDAŞ	Ahilik Geleneğinde Uygulanan Esasların Tasavvufî Düşüncedeki Karşılıkları
11:55-12:05	GENEL TARTIŞMA	
12:15-14:00	2.Gün Öğle Yemeği	
10:55-12:05	15. OTURUM (YUNUS EMRE KONFERANS SALONU)	DİNÎ EKOLLER VE AHİLİK-II
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Abdulkadir YUVALI	
10:55-11:10	Prof. Dr. Ali BOLAT	Ahiliği Etkileyen Temel Bir Dinamik: Melâmet
11:10-11:25	Prof. Dr. Ali ÇELİK	Ahilik Kültürünün Kur'an ve Sünnetten Dayanakları
11:25-11:40	Doç. Dr. Mehmet YILMAZ	Necip Mahfuz'un "Ezilenler" Romanında Kadim Bir Sosyal Grubun İzleri: Harâfişler
11:40-11:55	Yrd. Doç. Dr. Mustafa ŞAHİN	Serbedârî Hareketinin Ortaya Çıkması Ve Gelişmesinde Fütüvvet Teşkilâtının Rolü
11:55-12:05	GENEL TARTIŞMA	
12:15-14:00	2.Gün Öğle Yemeği	

10:55-12:05	16. OTURUM (ÂŞIK PAŞA SALONU)	AHİLİK, TİCARET VE ESNAF-I
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Ahmet Cahit HAKSEVER	
10:55-11:10	Prof. Dr. Mehmet Saffet SARIKAYA	Ahiliğin Kaynaklarından Erken Dönem Kesb/Kazanç Edebiyatı
11:10-11:25	Arş. Gör. Fatma Şeyma BOYDAK	Fütüvvet Kavramı Bağlamında Ahilikte Debbağlık ve Cildcilik
11:25-11:40	Doç. Dr. Elnura AZİZOVA	Meslekler Kutsaldır: Erken Dönem “Kesb” Literatüründe Fütüvvet Teşekküllerine Temel Oluşturan Dinî Dinamikler
11:40-11:55	Doç. Dr. Mustafa ÖZKAN	Ahilik'teki Çalışma, Kazanma ve Tüketim Ahlakının Oluşmasında Hadislerin Etkisi
11:55-12:05	GENEL TARTIŞMA	

12:15-14:00	2.Gün Öğle Yemeği
--------------------	--------------------------

14:00-14:55	17. OTURUM (AHİ EVRAN KONFERANS SALONU)	AHİLİK, TİCARET VE ESNAF-II
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. İsmet ÇETİN	
14:00-14:15	Prof.Dr. Ergün LAFLI	Ahi Birlikleri İle Bizans Loncaları Üzerine Bir Deneme
14:15-14:30	Prof. Dr. Ahmet Cahit HAKSEVER	Şehirleşme-Modernleşme ve Ahilik: Ankara Örneği
14:30-14:45	Murat ÇAYLI (Doktorant)	Geç Ortaçağ Avrupasında Tüccar Loncaları
14:45-14:55	GENEL TARTIŞMA	
	ARA (15 dk.)	

14:00-15:10	18. OTURUM (YUNUS EMRE KONFERANS SALONU)	AHİLİK, TİCARET VE AHLAK
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. İbrahim MARAŞ	
14:00-14:15	Prof. Dr. Ali YAKICI	XI. Yüzyıl Eserlerinden Atebetü'l-Hakâyık'ta Ahiliği Hazırlayan Eserlere Dair Tespitler
14:15-14:30	Prof. Dr. Lyubomir MIKOV	Ahiliğin Bulgaristandaki Esnafların Teşkilâtları ve Faaliyetleri Üzerindeki Etkisi
14:30-14:45	Prof. Dr. Mustafa DEMİRCİ	Ahiliğin Değer, Zihin ve İnsan İnşa Metodu
14:45-15:00	Yusuf Turan GÜNAYDIN	Eski Türkiye'de İş Teşkilâtına Kaynak Teşkil Eden Ahilik Öncesi Oluşumlar
15:00-15:10	GENEL TARTIŞMA	
	ARA (15 dk.)	
14:00-14:55	19. OTURUM (ÂŞİK PAŞA SALONU)	FARKLI COĞRAFYALARDA AHİLİĞİN İZLERİ-I
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Mustafa SEVER	
14:00-14:15	Doç. Dr. Adem ÖGER	Uygur Türkler'inde "Fütüvvet Kültürü", "Fütüvvetnameler" ve Ahilik Teşkilatına Etkileri
14:15-14:30	Doç. Dr. Ergali ESBOSINOV	Orta Asya'da (Kazaklar'da) Ahilik Geleneğinin İzleri
14:30-14:45	Saida DARIËVA (Doktorant)	Ahilik ve Özbek Nakşiliği
14:45-14:55	GENEL TARTIŞMA	
	ARA (15 dk.)	

15:25-15:40	20. OTURUM (AHİ EVRAN KONFERANS SALONU)	FARKLI COĞRAFYALARDA AHİLİĞİN İZLERİ-II
OTURUM BAŞKANI	Prof. Dr. Mehmet Necmettin BARDAKÇI	
15:25-15:40	Prof. Dr. Mustafa SEVER	Kutadgu Bilig'te Ahilik Değerleriyle Paralel İlkeler
15:40-15:55	Arş. Gör. Dr. Bilal KOÇ	Türk Hanedanı'nın Delhi Pazarındaki Denge-Denetim Sistemi: Sultan Alaeddin Muhammed Halaci Örneği
15:55-16:15	Soner AHMED (Doktorant)	Ahiliğin Bulgar Topraklarında Yayılmasına Dair Toponimik Kanıtlar
16:15-16:30	Ergün VEREN (Y.Lisans Öğr.)	Dede Korkut Kitabı'nda Ahiliğin İzleri
16:30-16:40	GENEL TARTIŞMA	
	ARA (15 dk.)	
16:55-17:55	21. KAPANIŞ OTURUMU (AHİ EVRAN KONFERANS SALONU)	GENEL DEĞERLENDİRME
16:55-17:10	Prof. Dr. Ali TORUN	OTURUM BAŞKANI
17:10-17:25	Prof. Dr. Saffet SARIKAYA	
17:25-17:40	Prof. Dr. Abdulkadir YUVALI	
17:40-17:55	Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL	
17:55-18:10	Prof. Dr. Mustafa KESKİN	